

Vážení klienti,

vzhledem k aktuální situaci související s dopady nouzového stavu vyhlášeného v souvislosti se zmírněním dopadů onemocnění Covid-19 sdělujeme nejdůležitější informace týkající se postupu u OSVČ. Postupy vyplývají primárně ze zákona č. 134/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb.

Podání přehledu za rok 2019

Zákon stanovil posun termínu pro podání přehledu za rok 2019 na 3. srpna 2020. Termín není závislý na datu podání daňového přiznání ani na tom, zda daňové přiznání zpracovává daňový poradce. Na základě podání přehledu se stanovuje splatnost nedoplatku (do 8 dnů po podání přehledu), termín pro vrácení přeplatku (do měsíce od podání přehledu) a změna zálohy (viz dále).

Zálohy na pojistné OSVČ

Za měsíce březen až srpen 2020 nemá OSVČ povinnost platit zálohy, pokud jsou stanoveny do výše vypočtené z jedné dvanáctiny aktuálně platného minimálního vyměřovacího základu – tj. 2 352 Kč. OSVČ, které mají v tomto období stanovenou zálohu vyšší než 2 352 Kč (ať už před podáním přehledu za rok 2019 nebo po podání tohoto přehledu), mají povinnost platit rozdíl mezi minimální a vypočtenou výší zálohy. Zároveň si však mohou zvolit jinou možnost – zaplatit rozdílovou částku na pojistném až formou doplatku pojistného za rok 2020 po podání přehledu za rok 2020. Fakticky to znamená, že ani **OSVČ s vyšší zálohou nemusí za předmětné měsíce hradit zálohu**, protože neplacení nepodléhá sankci (vzhledem k možnosti volby nebude vznikat penále ze zálohy v rozdílové výši).

Povinnost hradit zálohy na pojistné následně vzniká od zálohy za měsíc září 2020. Tato záloha bude splatná do 8. října 2020 a bude předepsána ve výši, která vyplývá z Přehledu za rok 2019.

Pokud OSVČ uhradila zálohu za měsíc březen 2020, považuje platba za zálohu za měsíc září 2020. Pokud OSVČ uhradí zálohu za měsíce duben až srpen 2020 a požádá si o vrácení přeplatku, bude jí přeplatek vrácen, pokud není evidován jiný splatný nedoplatek.

Příklad:

OSVČ hradí zálohy na pojistné v minimální výši 2 352 Kč. Trvalý příkaz k úhradě má nastaven na 20. dne v měsíci. Dne 15. června 2020 podá OSVČ přehled, přičemž z přehledu nevyplývá změna ve stanovení výše zálohy a standardní výše zálohy je stále ve výši 2 352 Kč. OSVČ uhradila v roce 2020 tři platby ve výši 2 352 Kč – zálohy za měsíce leden, únor a březen 2020.

Od měsíce dubna 2020 nebude OSVČ provádět úhrady záloh a to až do měsíce září 2020. Zálohu za měsíc září již má realizovanou (záloha za březen se považuje za zálohu za měsíc září 2020). Nový trvalý příkaz k úhradě lze nastavit od měsíce října.

Sankce u OSVČ

U záloh za období od března do srpna 2020 nedochází k penalizaci. Tyto zálohy se neplatí a nedochází ani k předpisu záloh. Pokud OSVČ vznikl doplatek pojistného za rok 2019 nebo má starší pohledávky, počítá se penále standardně i v období od března do srpna 2020. Prominutí penalizace se vztahuje jen na pohledávky za období od března do srpna 2020 a u těchto pohledávek vzniká penále až od 22. září 2020.

Pokud OSVČ nepodá Přehled za rok 2019 do 3. srpna 2020, může zdravotní pojišťovna udělit pokutu. Až do tohoto termínu nebude zdravotní pojišťovna provádět žádné úkony spojené se získáním Přehledu za rok 2019.

Přehled za rok 2020

Novela nestanovila speciální způsob stanovení výpočtu doplatku na pojistné OSVČ (popř. přeplatku) za rok 2020 s ohledem na prominutí hrazení záloh na pojistné za měsíce březen až srpen 2020. Jisté je, že výpočet pojistného bude specifický oproti jiným rokům. Zákon hovoří, že záloha na pojistné, kterou by OSVČ zaplatila za období od března do srpna 2020, se považuje za zaplacenou do výše minima. Tím ale není stanoven výpočet doplatku a dopad na jednotlivé skupiny OSVČ. Pro jednoznačné stanovení způsobu výpočtu doplatku za rok 2020 bude pravděpodobně ještě zpracováno ze strany Ministerstva zdravotnictví legislativní nebo metodické upřesnění. Pro zmírnění pochybností ze strany pojištěnců lze již nyní předpokládat, že OSVČ, která je povinna dodržet minimální vyměřovací základ a měla prominutu zálohu v dotčených měsících, **nebude muset provádět doplatek do ročního minima** (tj. minimum OSVČ bude alikvotně kráceno o měsíce březen až srpen 2020).